

Pren possessió el nou Ajuntament

—o—

Una protesta del Sr. Pagés

Ahí a mig dia, varen possessionar-se dels seus càrrecs, els nous consellers municipals, designats en motiu del R. D. suara publicat.

La sessió tingué lloc, a la sala de la planta baixa de la Casa Consistorial. Donàren possessió als regidors entrants el tinent d'Alcalde Sr. Jonch, assessorat pel Secretari de la Corporació.

Primerament es donà lectura a l'acta del dia abans, de proclamació de consellers, acabada la qual, el Sr. Jonch, diu que queden proclamats els senyors assistents que eren: Cunillera, Puchades, Prades, Roig, Raich, Pagés, Boix, Serra i Dachs, Gibert i Aymerich.

El secretari llegeix un telegrama del Governador, disposant que en defecte de no arribar oportunament els nomenaments d'Alcalde i tinent d'Alcalde, prenguin possessió d'aquests càrrecs els senyors regidors de més edat, ocupant per aquest motiu, la presidència el Sr. Roig.

Pregunta el nou Alcalde si hi ha algun dels presents que tinguin quelcom a manifestar, contestant el Sr. Pagés, que, amb tots els respectes al disposat pel Govern, protesta del sistema de nomenament per R. O. d'Alcaldes i tinent, ja que hauria interpretat millor el sentit ciutadà, permetrer que fossin les mateixes corporacions que els designessin.

El Sr. Alcalde, diu que aixís constarà en acta. S'acorda reunir-se l'endemà, a les 4, i sense res més de particular s'aixeca la sessió.

Els nous concellers es traslladen després a dalt a les oficines on els fóren presentats els empleats.

Fragments sense comentaris

—o—

El republicanisme

El sentit de l'ajut que l'Església procura sempre als poders constituïts d'una part, i la indiferència fonamental de l'Església per les formes de Govern són el tema primer d'algunes publicacions catòliques, creixent en nombre de cada dia més. No s'hi val no voler-ne parlar. El redit símil de la pedreta que cau a l'aigua i fa ones concèntriques

cada cop majors, és ací aplicable. Diem la pedreta i no el roc, perquè fins ara no han passat d'un raonament suau i tranquil; com a l'aigua d'un satareig una tarda asserenada, símil aquest que podria ésser aplicat a la quietud amb què el catolicisme veu venir les coses, Podrà un dia ésser un roc o una pedrassa dins d'una llauna enrevolada, però aleshores no hi ha ones concèntriques que valguin. Tot es passa com pot quan hi ha tempesta.

Ni una paraula quant el meu criteri, avui. Parlem sols de fets que hem de meditar. ¿Hi ha una gran opinió republicana a Espanya? Els catòlics ¿s'en poden fer enfora si l'opinió hi és? Quant a aquest segon punt, contentem-nos avui també de les paraules que recorda el P. Miquel d'Esplugues en el seu recent article sobre Balma, que tothom menys jo, pot qualificar: «L'Església no pot fer vagues».

I anem al primer punt. Els republicans són de quatre menes: els de convicció doctrinal; els que, una mica indiferents amb la forma política, pensen que la república és no solament un senyal dels temps, i que la passada Dictadura ha fet córrer a Espanya molt més camí que cinquanta anys plegats abans de 1923; els que són republicans per reacció contra la Dictadura, contra l'absència de justícia de la Dictadura, i sobretot; i els que es deixen dur pel corrent nou i afalagador com totes les formes de govern joves.

Els del primer ordre no es faran pas enrrera; els del segon, gent reflexiva i poc amiga de les vellúries tarades i innecessàries tampoc; els del terç, si hi ha justícia i llibertat en el règim transitori, partiran la febre lliuradora dels títexcs amb els quals la indignació ha anat sadollant les artèries nues del seu organisme? Aquest és el problema de la majoria o la minoria republicana per al dia de demà, puix que els dos primers ordres són incommovibles i el quart depèn gairebé del terç en tota la quantitat del nombre. És innegable que fora de Catalunya, on la desesperança s'ha anat formant a cops d'arbitrarietats que han fet enfonsar fonaments de la societat política d'uns anys enrrera i no sols a causa de la Dictadura, sinó abans d'ella, la majoria dels elements republicans, impossible d'evaluar (potser són molts més dels que ens pensem, potser molt menys), s'ha fet a força de veure injustícies i de pensar que eren evitables des del més alt poder. Ben segur, doncs, que la creixença d'aquest element social importantíssim o la seva desinflor, depèn de la conducta de l'actual Govern. La tasca d'aquest és, ben clar ho ha dit el seu cap i no és cap nova, la defensa de la monarquia. Pensem també i per conseqüència natural, que tot el que faci semblant al Govern anterior, no serà defensa sinó tot el contrari.

Josep M. RUIZ MANENT

(De "El Matí").

PRIMO DE RIVERA A PARIS

—o—

Escriu quatre articles per a "La Nación" de Buenos Aires, que seran l'història íntima de la Dictadura

Copiém del diari «Informaciones»

«Paris.—En su habitación del tercer piso del Hotel Pont Royal, un hotel de segundo orden, hemos tenido ocasión de saludar al general Primo de Rivera, con quien conversamos largo rato.

El ex dictador nos hizo un amable e íntimo recibimiento. Ante la pequeña mesa de su cuarto de dormir aparecen infinidad de papeles. El general nos dice:

«Este es mi trabajo de ahora: revisar y ordenar estos papeles, que son la historia de la Dictadura. En este tranquilo hotel, libre de visitas que me distraigan, voy reviviendo, día por día, la labor que he realizado durante seis años y pico. Es una enseñanza continua la que recibo con esta lectura y clasificación. Serenamente, estos papeles me hablan de mis aciertos y de mis errores con una fuerza tal, que estoy seguro de que, llegado el caso, no volvería a dar en la repetición de los segundos. Están conmigo mis hijas, que me ayudan, y ahora ha venido también José Antonio. Pronto daré fin a este trabajo.

Con él alterno la redacción de cuatro artículos que me ha pedido el señor Ortiz Echagüe para el gran diario «La Nación», de Buenos Aires. Creo que serán muy leídos y se difundirán por buena parte del mundo. El primer artículo trata de «Los antecedentes de la Dictadura», el segundo de «La obra del Directorio», el tercero de «La obra de la Dictadura civil» y el cuarto de «Cómo y por qué acabó la Dictadura». En esos artículos soy más sincero que nunca, y lo suficientemente detallista para que nadie se quede con dudas respecto a lo que fué la Dictadura española.

Preguntado si pensaba estar mucho tiempo ausente de España, el general Primo de Rivera repuso.

«Estaré aquí todo el tiempo que me lo permitan mis recursos; pero como éstos no son muy abundantes, pienso que antes de que acabe el mes de Marzo me restituiré a España».

— Y allí—li dijimos—, ¿a prepararse para el porvenir?

—Allí y aquí, a estar siempre dispuesto a servir con todas mis fuerzas espirituales y materiales a mi Patria. El porvenir dirá y me marcará en qué forma debo hacerlo. Yo nada deseo si no es el bien de España, que lo antepongo al mío personal.

El general Primo de Rivera ha mejorado mucho de salud, y muestra el más animado semblante, a pesar de la incipiente barba blanca, que disbuja un tanto su habitual expresión fisonómica.—C.»